

ابعاد روان شناختی و اجتماعی افکار خودکشی طی همه گیری کووید-۱۹

فرزین باقری شیخانگفشه^{۱*}، فرشته رضازاده خلخالی^۲

^۱ گروه روان شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

^۲ گروه روان شناسی بالینی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه الزهراء، تهران، ایران

* نویسنده مسئول: فرزین باقری شیخانگفشه، گروه روان شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران. ایمیل:

farzinbagheri@modares.ac.ir

DOI: 10.61186/jams.25.5.1

واژگان کلیدی: کووید-۱۹، روان شناختی، اجتماعی، افکار خودکشی

سردبیر محترم

آسیب به خود را طی همه گیری کووید-۱۹ مورد بررسی قرار دادند. یافته های بدست آمده نشان داد ۲۶/۱ و ۷/۹ درصد از افراد طی همه گیری کووید-۱۹ به ترتیب دارای افکار و رفتارهای آسیب به خود بودند. داشتن مشکلات اقتصادی، پریشانی روان شناختی و حمایت اجتماعی پایین از جمله عوامل تشدید کننده افکار و رفتارهای آسیب به خود بود (۱۰).

با نگاهی کلی به نتایج مطالعات انجام شده می توان گفت پیامدهای همه گیری کووید-۱۹ در چند گروه اختلالات روان شناختی (استرس، اضطراب، ترس، افسردگی، درماندگی، اختلافات و خشونت های خانوادگی، بی خوابی)، عوامل اجتماعی (قطع ارتباط اجتماعی، ننگ اجتماعی، تنهایی)، عوامل اقتصادی (رکود اقتصادی، از دست دادن شغل، بیکاری، فقر) و مشکلات تحصیلی (تعطیلی مدارس و دانشگاه ها) قابل بررسی است (۹-۷). از آنجایی که خودکشی و آسیب به خود ارتباط مستقیمی با سلامت روانی-اجتماعی افراد دارد، می توان انتظار داشت افرادی که در این زمینه ها آسیب دیدند در خطر بیشتری برای اقدام به خودکشی و آسیب به خود قرار داشته باشند (۴). از طرفی دیگر، پریشانی، عدم اطمینان و غیرقابل پیش بینی بودن به دلیل عدم درمان قطعی و مشخص نبودن پایان شیوع کووید-۱۹ منجر به ایجاد مشکلات روان شناختی زیادی مانند افسردگی، اضطراب و استرس شده است. علاوه بر این، تصاویری که رسانه ها و شبکه های اجتماعی از تعداد بیماران کرونایی، آمار فوتی، اجساد و تابوت هایی که در عمق زمین دفن می شدند؛ در حالی که خانواده آنها نمی توانستند با آنها خداحافظی نمایند، باعث ایجاد پریشانی اجتماعی گسترده ای شده است. همچنین اقدامات شدید فاصله گذاری اجتماعی و قرنطینه خانگی باعث ورشکستگی و تعطیلی بسیاری از مشاغل در جهان شد. این موضوع بیشترین ضربه را به افرادی که روزانه حقوق می گرفتند و دستمز ماهانه ثابتی نداشتند، وارد کرد. تمامی این موارد باعث گردید بسیاری از افراد از زندگی کردن خسته و نا امید شوند و به سمت رفتارهای آسیب به خود و خودکشی بروند.

با توجه به پیامدهای روان شناختی، اجتماعی و اقتصادی شیوع کووید-۱۹ لازم است تدابیری در جهت شناسایی و تحت درمان قرار دادن

کووید-۱۹ به عنوان یک بیماری همه گیر می تواند مجموعه ای از احساسات و هیجانات نگرانی، اضطراب و استرس را در جامعه به وجود آورد (۱). در واقع، تأثیر منفی بیماری های همه گیر به مشکلات سلامت جسمانی محدود نمی شود و می تواند پیامدهای گرانباری همچون اضطراب و ناامیدی را در افراد موجب شود (۲). پژوهشگران بر این باورند که فرد ابتدا دچار اضطراب و افسردگی شده و سپس به سمت افکار خودکشی روی می آورد (۳). خودکشی عمل آگاهانه آسیب رساندن به خود است که به عنوان یکی از معضلات اجتماعی در بیشتر جوامع رو به افزایش است. رفتار خودکشی واکنشی است که آن را نشان دهنده تلاش برای فرار از درد غیرقابل تحمل و آگاهی منفی از خود که در آن ناامیدی احساس غالب است تعریف می گردد (۴). افکار خودکشی نیز به عنوان افکار خودگزارش دهی درباره ی خودکشی، در دامنه ای از یک میل مبهم و شدید برای زنده نماندن تا نقشه ی کامل برای خودکشی تعریف می شود (۵).

بررسی های صورت طی همه گیری کووید-۱۹ نیز حاکی از شیوع بالای افکار خودکشی (۴۴ درصد) و آسیب به خود (۳۲ درصد) دارد (۶). در این راستا، Henry و همکاران (۲۰۲۱) در پژوهشی به بررسی تاثیر همه گیری کووید-۱۹ بر آسیب به خود عمدی پرداختند. نتایج بدست آمده نشان داد میزان آسیب به خود طی سال های ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰ شیوع بالایی داشت. به دلیل قرنطینه خانگی و افسردگی طی شیوع کووید-۱۹ بسیاری از افراد اقدام به آسیب به خود داشتند (۷). در مطالعه ای دیگر، Shrestha و همکاران (۲۰۲۱) شیوع خودکشی و آسیب به خود را طی همه گیری کووید-۱۹ مورد بررسی قرار دادند. یافته های بدست آمده حاکی از شیوع ۴۴ و ۷۱/۹ درصدی افکار خودکشی و آسیب به خود بود که در مقایسه با سال های گذشته افزایش چشمگیری داشت (۸). Fortgang و همکاران (۲۰۲۱) در پژوهش به بررسی افکار خودکشی طی همه گیری کووید-۱۹ پرداختند. نتایج بدست آمده حاکی از افزایش افکار خودکشی طی همه گیری کووید-۱۹ داشت. تنهایی، بیکاری و افسردگی نیز موجب تشدید افکار خودکشی و پریشانی روان شناختی در افراد می گردید (۹). در مطالعه ای دیگر، Paul & Fancourt (۲۰۲۲) عوامل تاثیرگذار بر روی افکار و رفتارهای

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش
اصول اخلاقی در نگارش مقاله، طبق دستورالعمل کمیته ملی اخلاق و
آیین‌نامه COPE رعایت شده است.

حامی مالی

این پژوهش بدون هیچگونه حمایت مالی انجام شده است.

مشارکت نویسندگان

نویسنده اول در ایده‌پردازی و جست و جوی مقالات مرتبط و نویسنده
دوم در نگارش و ویرایش مقاله نقش داشتند.

تعارض منافع

این مقاله تعارض منافع ندارد.

گروه‌های آسیب‌پذیر اتخاذ گردد تا شاهد کمترین میزان رفتارهای
خودکشی در سطح کشور ایران باشیم. همه‌گیری کووید-۱۹ نه تنها
یک بحران بهداشت عمومی بلکه یک بحران روانی و اجتماعی نیز به
حساب می‌آید. شیوع افکار خودکشی در این دوران نشانگر نیاز فوری
به توجه به سلامت روانی افراد و جوامع است. برای مقابله با این پدیده،
لازم است تدابیری نظیر ارتقاء دسترسی به خدمات روانی، تقویت
شبکه‌های اجتماعی، آموزش‌های سلامت روانی، و مدیریت اقتصادی
بهبود یابد. همچنین، اطلاع‌رسانی دقیق و معتبر در مورد کووید-۱۹ و
اثرات آن می‌تواند به کاهش افکار منفی و افزایش ایمان به امکانات
پزشکی کمک کند. برای ایجاد جوامعی سالم‌تر و مقاوم‌تر در برابر
بحران‌های مشابه در آینده، توجه به سلامت روانی و اجتماعی باید به
عنوان اولویت مورد توجه قرار گیرد.

References

- Ryu S, Nam HJ, Jhon M, Lee JY, Kim JM, Kim SW. Trends in suicide deaths before and after the COVID-19 outbreak in Korea. *PLoS One*. 2022;17(9):e0273637. doi: 10.1371/journal.pone.0273637 pmid: 36094911
- Tanaka T, Okamoto S. Increase in suicide following an initial decline during the COVID-19 pandemic in Japan. *Nat Hum Behav*. 2021;5(2):229-238. doi: 10.1038/s41562-020-01042-z pmid: 33452498
- Mortier P, Vilagut G, Ferrer M, Serra C, Molina JD, Lopez-Fresena N, et al. Thirty-day suicidal thoughts and behaviors among hospital workers during the first wave of the Spain COVID-19 outbreak. *Depress Anxiety*. 2021;38(5):528-544. doi: 10.1002/da.23129 pmid: 33393724
- Chen YY, Yang CT, Pinkney E, Yip PSF. Suicide trends varied by age-subgroups during the COVID-19 pandemic in 2020 in Taiwan. *J Formos Med Assoc*. 2022;121(6):1174-1177. doi: 10.1016/j.jfma.2021.09.021 pmid: 34674903
- Bagheri-Sheykhangafshe F, Fathi-Ashtiani A, Savabi-Niri V, Mikelani N, Eghbali F. Prevalence of Suicide and Self-harm During the Coronavirus 2019 Pandemic: A Systematic Review Study. *Int J Behav Sci*. 2022;16(3):183-190. doi: 10.30491/IJBS.2022.353827.1832
- Turner BJ, Robillard CL, Ames ME, Craig SG. Prevalence and Correlates of Suicidal Ideation and Deliberate Self-harm in Canadian Adolescents During the Coronavirus Disease 2019 Pandemic. *Can J Psychiatry*. 2022;67(5):403-406. doi: 10.1177/07067437211036612 pmid: 34378420
- Henry N, Parthiban S, Farroha A. The effect of COVID-19 lockdown on the incidence of deliberate self-harm injuries presenting to the emergency room. *Int J Psychiatry Med*. 2021;56(4):266-277. doi: 10.1177/0091217420982100 pmid: 33322983
- Shrestha R, Siwakoti S, Singh S, Shrestha AP. Impact of the COVID-19 pandemic on suicide and self-harm among patients presenting to the emergency department of a teaching hospital in Nepal. *PLoS One*. 2021;16(4):e0250706. doi: 10.1371/journal.pone.0250706 pmid: 33930044
- Fortgang RG, Wang SB, Millner AJ, Reid-Russell A, Beukenhorst AL, Kleiman EM, et al. Increase in suicidal thinking during COVID-19. *Clinic Psychol Sci*. 2021;9(3):482-488. doi: 10.1177/2167702621993857
- Paul E, Fancourt D. Factors influencing self-harm thoughts and behaviours over the first year of the COVID-19 pandemic in the UK: longitudinal analysis of 49 324 adults. *Br J Psychiatry*. 2022;220(1):31-37. doi: 10.1192/bjp.2021.130 pmid: 35045899